Dinsdag 11 April 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4178

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Redactie-adres Conscientiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Russen naderen Tsjechoslowakije.

Odessa veroverd; de Sereth in Roemenië overgestoken.

Tolbuchin opent offensief tegen de Krim.

Generaal Giraud weigert afzetting als Opperbevelhebber door De Gaulle.

Lucht-offensief tegen nazie - Europa krachtig voortgezet.

DE RUSSEN OP DE KRIM.

Het 4e Oekraïne-leger stormde in twee groepen de Krim op om deze te zuiveren van Asmensen. Generaal Malinovsky's 3e leger kwam tot op 9 km. van Ovidiopol [aan de mond van de Dnjestr], de plaats waar de resten van het nazie-leger van Odessa vluchten in de richting van Roemenië.

Het 4e leger onder commando van Generaal Feodor I. Tolbuchin valt de Krim aan over een front van 120 km. en ongeveer 65 km. van de landengte Perekop tot de Sivasj-baai in het Noord-Oosten. In twee dagen zijn ze meer dan 19 km. vooruit gekomen, dwars door de Duitse defensies heen. Vele honderden krijgsgevangenen werden gemaakt. Men vermoedt, dat ongeveer 11 Duitse divisies, misschien honderdduizend man, geïsoleerd zijn op de Krim (Moskou, (AP) 11.4).

Een andere afdeling van het Rode leger stak gelijktijdig de rivieren Siretul en Suceava in Roemenië over en kwam tot binnen een afstand van 8 km. van het spoorwegstation Iasi. Gedurende deze opmars werden 180 gehuchten bezet over een frontlijn van 98 km. Men zit thans [illegible] van Campulung en ongeveer 250 km. van die van Ploesti. Naar verluidt was het punt waar men het verst wist door te dringen bij Solca, 30 km. van Noord-Westen van Suceava en 56 km. van Transsylvanië. De rechtervleugel van Konevs legerschaar richt zich naar het Westen langs de spoorlijn van Darmenesti naar Boedapest in de richting van de Karpaten. Hier werd Radauti, een van de grootste steden van Boekovina, veroverd. Terwijl Iasi half omsingeld is, buigt Konevs troep Zuidwaarts naar de Douau toe. Bij deze manoeuvre werd Targu-Frumos veroverd, op 40 km. van Iasi gelegen.

In het communiqué wordt niet gerept van het eerste Oekraïne-leger van Zjukov, dat Zaterdag jongstleden de Tsjechoslowaakse grens bereikte.

DE STRIJD OP DE KRIM.

De troepen van Tolbuchin hebben de verdedigingswerken op de landengte van Perekop gekraakt. Armjansk werd veroverd. In het Oosten wisten de strijdkrachten de Sivasj-baai over te steken naar de Zuidkust, waar de vijandelijke verdedigingslinies op verscheidene plaatsen voor de open vlakten van het resterende schiereiland.

De telegrammen van het front maken melding van de snelle herovering van de Krim, die laatstleden November geïsoleerd werd, toen het leger van Tolbuchin de Duitsers van Melitopol op het vasteland dreigde op te jagen door middel van de Zwarte Zeevloot en de luchtmacht.

Bij Skala, boven de midden-Dnjestr, werden nog 1500 vijandelijke manschappen meer on[illegible] gemaakt (Moskou, (AP) 11.4).

DE REDE VAN HULL.

In zijn rede van Zondagavond heeft Cordell Hull, de Noordamerikaanse Staatssecretaris, de buitenlandse politiek in twee gedeelten besproken: de ogenblikkelijke problemen, welke op de weg naar de overwinning liggen en de toekomstige problemen bij de wapenstilstand en de naoorlogse organisatie.

Als de voornaamste ogenblikkelijke problemen bespreek Hull vooral de politiek ten opzichte van de onzijdige landen, Frankrijk en Italië.

Over de na-oorlogse problemen zeide hij, dat de Verenigde Staten hierover nog geen specifieke voorstellen kunnen doen, omdat het natuurlijk onverstandig zou zijn zich nu reeds over de duistere toekomst uit te laten. Maar de Verenigde Staten zijn voor een internationale organisatie om de vrede te waarborgen, gelijk bij de conferentie te Moskou overeengekomen met de Britse en Russische vertegenwoordigers.

Hull merkte op, dat de Verenigde Landen thans ontegenzeggelijk de overmacht hebben in de oorlog en dat nog grote militaire gebeurtenissen voor de deur staan waarover hij zich uiteraard niet kan uitlaten.

De Geallieerden hebben nooit getracht de onzijdige landen aan hun zijde in de oorlog te slepen, zeide hij. Het enige wat van de onzijdigen gevraagd wordt, is dat zij den vijand niet helpen, hetzij door vijandelijke agenten binnen hun grenzen toe te staan, hetzij door essentiële ingrediënten te leveren aan den vijand of door ervaren arbeiders en fabrieken hun diensten te stellen van de vijand.

Als Duitsland ten onder gaat — zo zeide Hull — moeten onze pogingen erop gericht zijn een verwarring en chaos in Europa te voorkomen en al het mogelijke te doen om een verspreiding ervan te beletten. Daarom moet voor ons, voor de wereld en voor de betrokken landen een stabiel Europa het onmiddellijke doel zijn van de Geallieerde politiek.

Het is belangrijk voor ons nationaal belang om in Europa de vestiging van krachtige en populaire regeringen aan te moedigen, welke als onze eigen regering tot hun doel stellen de sociale welvaart van het volk in zijn geheel te verbeteren — regeringen, die zullen samenspannen om toestanden te scheppen van een duurzame vrede en materiële verbeteringen.

Het is moeilijk zich een stabiel Europa voor te stellen indien er instabiliteit is in haar samenstellende delen waarvan Frankrijk een der belangrijkste is. Wat is dan onze politiek ten opzichte van Frankrijk?

Ons eerste doel is om den vijand te verslaan en hem te verdrijven van het Franse gebied en de gebieden van alle omliggende landen, welke hij onder de voet gelopen heeft. Om dit te doen moet de militaire Opperbevelhebber een onbeperkt gezag hebben. Maar wij zijn niet van plan of wensen niet Frankrijk te besturen of zijn zaken te leiden, behalve die welke noodzakelijk zijn voor de militaire verrichtingen tegen den vijand. Het is van uiterst groot belang, dat het burgerlijk gezag in Frankrijk wordt geoefend door Fransen, dat dit spoedig gevestigd moet worden en moet werken overeenkomstig de reeds gemaakte plannen zo volledig als de militaire verrichtingen zullen toestaan. Het is noodzakelijk, dat de materiële grondvesten van het leven van het Franse volk ogenblikkelijk hersteld of hervat worden. Slechts op deze wijze kan er stabiliteit verkregen worden. Het is altijd onze mening geweest bij het maken van plannen ten opzichte hiervan, dat wij de Fransen moesten zien om de burgerlijke administratie te voeren en dat wij hen zouden moeten bij staan in die taak zonder op enigerlei wijze de rechten van het Franse volk in opspraak te brengen om de uiteindelijke vorm van zijn regering te kiezen.

De President en ik willen het Franse Comité voor de Nationale Bevrijding de leiding zien nemen om het wet en orde te brengen onder het toezicht van den Geallieerden Opperbevelhebber. Het Comité heeft de publieke verzekering gegeven, dat het zijn gezag niet ten allen tijde wil handhaven. Integendeel heeft het de verzekering gegeven, dat zo spoedig mogelijk het Franse volk zijn eigen souvereiniteit zal oefenen overeenkomstig de Franse constitutie. Het Comité is natuurlijk niet de regering van Frankrijk en wij kunnen het niet als zodanig erkennen.

In Italië is ons belang evenzo om te helpen zo spoedig mogelijk een vrije democratische Italiaanse regering te vestigen. Zoals ik reeds zeide, hebben wij geleerd, dat er geen compromis met het fascisme kan bestaan — zij het in Italië of in enig ander land.

Hull refereerde naar hetgeen Churchill, Stalin en Roosevelt besloten op de conferentie van Teheran.

Het Italiaanse volk zal uiteindelijk zijn eigen regeringsvorm moeten kiezen. Deze politiek is en wordt tot uitvoering gebracht. Slechts dat deel, dat de opneming van meer democratische elementen in de centrale regering eist, is nog niet ten uitvoer gebracht.

Met betrekking tot de naoorlogse plannen ten opzichte van Duitsland en Japan verwees Hull naar de verklaringen van Teheran en Caïro.

Er is de laatste tijd ook veel besproken over het Atlantische Handvest en zijn toepassing op verschillende situaties, zeide hij. Het Atlantisch Handvest is een uitdrukking van de fundamentele doelen, waarop wij en onze bondgenoten onze politiek richten. Het verklaart, dat de naties, die het aanvaarden, niet strijden om territoriale of andere winsten. Het [illegible] ginselen waarop de hoop van vrijheid, economische gelegenheid, vrede en veiligheid door internationale samenwerking rust. Het is geen code van wetten waarin specifieke antwoorden gevonden kunnen worden voor elke vraag. Het wijst in de richting waar de oplossingen moeten worden gezocht. Het geeft zelf geen oplossingen. Het stippelt de koers uit, welke wij zijn ingeslagen en die wij zullen blijven volgen. Tot die koers behoort het voorkomen van agressie en de schepping van een wereldveiligheid. Het Handvest voorkomt zeker geen stappen die betrekking hebben tot vijandelijke staten en nodig zijn om deze doelen te bereiken. Wat van fundamenteel belang is, zijn de bedoelingen van het Handvest en de vastberadenheid om die te bereiken. Men kan moeilijk veronderstellen dat meer dan dertig grensgeschillen in Europa kunnen worden bijgelegd, terwijl de gevechten nog voortduren. Dit wil niet zeggen, dat zekere quaesties intussen niet mogen worden geïntusen niet mogen of kunnen worden geregeld door vriendschappelijke besprekingen of overeenkomsten.

Wij zijn ten allen tijde bereid een verstandhouding en oplossing van vraagstukken, welke tussen onze bondgenoten mochten ontstaan, te bevorderen, gelijk aangetoond wordt door het aanbod van onze diensten aan Polen en de Sovjet Unie. Ons aanbod is nog van kracht.

Hull sprak zich opnieuw uit voor een internationale organisatie om de vrede te waarborgen en de agressie te voorkomen. Er moeten dus ook voldoende strijdkrachten zijn om de vrede te handhaven. Maar er moet ook een internationaal gerecht zijn om over internationale geschillen te oordelen. (Washington, (AP)

Werkloosheid in Suriname.

Zullen de plantages herleven?

„De opgeschroefde lonen hebben alles ontwricht," zegt Cornelis P. de Graaf van de Suriname C. T. C.

„Suriname heeft voor de oorlog werkloosheid gekend, de oorlog heeft hieraan een tijdelijk einde gemaakt, ik zeg: tijdelijk, want de werkloosheid begint thans helaas weer een feit te worden in Suriname", zeide Cornelis P. de Graaf, bedrijfsleider van de Curaçao Trading Company te Paramaribo, die gistermiddag voor een bezoek van twee dagen op Curaçao aankwam. De Surinaamse Curaçao Trading Company doet van alles: ijs- en koelhuizen, limonadefabriek, ijzerconstructies, werkplaatsen, gieterij, agentschappen van de K.L.M., de Shell, in- en uitvoer.

De Heer de Graaf is al ongeveer 20 jaar in Suriname, komt thans besprekingen voeren met Curaçao's John Mange en gaat Woensdag weer naar zijn land terug. Curaçao is hem geen onbekende, want reeds verschillende malen is de Heer de Graaf hier geweest, anderhalve maand geleden nog. De mededeling van Ir. Leonard A. H. Peters, landbouwattaché te Washington, in ons blad van jongstleden Donderdag omtrent de werkloosheid in Suriname was aanleiding den Heer de Graaf te ondervragen naar dit vraagstuk, dat zoals de Heer de Graaf zeide, inderdaad dreigend is.

Voor de oorlog kon het probleem ten dele ondervangen worden door dat de C.P.I.M. vele metaalbewerkers afnam. Met de timmerlui is het altijd al een moeilijk vraagstuk geweest.

De Javanen op de koffie- en suikerondernemingen verdienden vroeger 80 cents tot een gulden per dag. De oorlog, het werk op de bases, heeft ze naar de stad gelokt, waar zij 2,50 tot 3 gld. per dag verdienen.

Toen de Noordamerikanen kwamen is het met de opschroeving der lonen begonnen, evenals dit op Curaçao het geval is geweest. De andere instellingen volgden en als een vicieuze cirkel is de gehele levenstandaard omhoog gegaan. Suriname evenals Curaçao heeft zijn salarisherziening bij het gouvernement gehad en uit de laatste sombere Statenrede van Gouverneur Brons heeft men reeds vernomen, dat Mr. Brons acht, dat de verhoging wellicht slechts voor tijdelijk zou zijn.

De Amigoe-man sprak hierover den Heer de Graaf aan, die als bedrijfsleider van een onderneming waar meer dan 200 mensen werken, inzicht heeft in de verschillende vraagstukken. Hij verteldde, **dat de vele koffieplantages verwaarloosd en verlaten zijn, dat de mensen die er werkten haar verlaten hebben, dat het onkruid de bomen danig overwoekerd heeft.**

— Maar dat is er dan toch wel weer af te halen?

„Ja zeker, dat kan hier en daar, maar dat is een quaestie van arbeiders en het is de vraag of de mensen die er vroeger werkten en die thans de luxe van de stad gewend zijn, terug zullen gaan. Dat is zéér de vraag.

— Ze zullen wel moeten, want als er niets meer te verdienen valt op bases moeten ze toch ergens de kost verdienen.

„U vergeet, dat ze wat hebben overgespaard en dat zij van heel weinig kunnen leven. Ze zullen liever een luierend leventje in de stad blijven leiden dan al terstond teruggaan naar het werk op de ondernemingen.

— Wat doen de plantage-houders zelf nu?

„Die zijn voor een deel ook naar de stad getrokken, waar zij ook hun nieuwe bestaan hebben gevonden. Anderen zijn op hun ondernemingen gebleven, doen wat aan bijenteelt, veeteelt of zo. Ik ben somber gestemd wat de plantages betreft."

— Heeft men niet pas in de Verenigde Staten ook bauxietertsen gevonden? Dan zal men toch zeker niet de bauxiet uit Suriname gaan halen.

„Suriname's bauxiet-erts is zeer rijk, zéér rijk. Inderdaad heeft men in Arkansas bauxiet gevonden, maar ten eerste is dat veel armer en vervolgens zal het waarschijnlijk duurder zijn in verband met de hoge arbeidslonen dan het in Suriname te halen, zelfs al komt er vracht bij. Ik geloof, dat er een goede kans is voor de bauxiet. **De aluminiumnijverheid heeft wat huishoudelijke artikelen betreft al 3 tot 4 jaren stilgestaan, dat moet worden aangevuld.**"

Als de Heer de Graaf een sigaar opsteekt, blijkt dat er Nederlands op zijn lucifersdoosje

(Wordt vervolgd op pag. 2.)

Het nieuws van vandaag.

Belangrijke vordering is tijdens het weekeinde gemaakt door de Russische legers in hun Zuidelijk offensief. En belangrijke resultaten zijn geboekt in de strijd tegen de nazies. Enkele dezer resultaten zijn:

1) De troepen van Maarschalk Zjukov hebben de grens van Tsjechoslowakije bereikt en zijn blijkbaar reeds in dat land binnengedrongen;

2) De troepen van Zjukov en Konev hebben de rivier de Sereth in Roemenië overgestoken en nog talrijke plaatsen veroverd. Van de helft van de Boekovina is reeds in Russische handen;

3) Odessa is veroverd door het Rode leger. De Duitsers vluchten in de richting van de Roemeense grens in een poging om te ontkomen aan de achtervolgende troepen van Generaal Malinovsky;

4) Het 4e Oekraïne-leger van Generaal Feodor Tolbukhin heeft het offensief geopend tegen de Duitsers en Roemenen, die zich nog op de Krim bevinden. De vijandelijke defensies in de Perekop-landengte en op de Zuidelijke oever van de Golf van Sivasj zijn doorbroken. Onbevestigde berichten vertellen, dat zowel autoriteiten als burgers uit Boekarest, de Roemeense hoofdstad, vluchten om te ontkomen aan de Rode troepen. Er schijnt een grote verwarring te heersen in Roemenië.

Terwijl Tito de gevechten tegen den vijand in Joegoslavië hardnekkig voortzet, valt geen belangrijke verandering te melden van het Italiaanse front. Het lucht-offensief uit het Westen tegen Duitsland is de laatste dagen weer met grote hevigheid ingezet. Vele fabriekssteden in Duitsland en de bezette landen — tot Polen toe — zijn door de Noordamerikanen en Britten aangevallen. Vliegvelden en rangeerterreinen zijn bestookt en de Luftwaffe heeft weer talloze vliegtuigen verloren in enorme luchtgevechten tegen de Geallieerden.

In Noord-Afrika is het tot een nieuwe botsing gekomen tussen De Gaulle en Giraud. Als President van het Nationaal Comité gaf De Gaulle een verordening uit, waardoor Giraud als Opperbevelhebber der Franse strijdkrachten wordt afgezet en wordt benoemd tot Inspecteur Generaal. Giraud heeft evenwel zijn nieuwe benoeming geweigerd en heeft verklaard, dat zijn afzetting als Opperbevelhebber onwettig is. In dit nieuwe probleem zal dus nog een oplossing gevonden moeten worden, juist nu Cordell Hull in zijn redevoering van Zondag het Noordamerikaanse standpunt ten opzichte van het Franse Nationale Comité heeft te kennen gegeven.

Curaçao wint Vierlandentournooi.

Venezuela als tweede op de lijst.

Nieuw resultaat in Caraïbische samenwerking behaald.

ARUBA — HAITI 1—1.

Voor een publiek dat iets minder talrijk was dan bij de vorige wedstrijden in het vierlandentournooi hebben op Zaterdag de Arubaanse en Haïtiaanse voetbalploegen elkaar bestreden. Gelijk verwacht kon worden was de wedstrijd iets minder interessant, gedeeltelijk ook omdat beide ploegen reeds een groter of kleiner verlies hadden geboekt zodat moeilijk gesproken kon worden van een beslissende ontmoeting. De elftallen waren ongeveer even sterk zodat de uitslag een ware verhouding weergeeft. Maar als men op de kansen moet afgaan, die de partijen gehad hebben, dan moet worden gezegd, dat de Haïtianen er beter voorstonden. Dat zij nietemin al die kansen om zeep brachten zou misschien een nieuwe nederlaag voor hen rechtvaardigen, maar toch was het publiek zichtbaar blij toen deze sportieve spelers een doelpunt wisten te maken.

En wat de Arubanen betreft: wij geloven dat zij het beter kunnen en dat hun spel van Zaterdag niet op peil was. Welke oorzaak hiervoor gezocht moet worden weten wij niet. De verandering in de opstelling was in ieder geval geen verbetering, terwijl voorts opgemerkt moet worden, dat hun gevaarlijke midvoor, Chas. Loopstok, niet op dreef was niettegenstaande het doelpunt dat hij met behulp van de wind wist te maken. De bal kaatste immers tegen de linkerpaal — hoewel ver buiten het bereik van Lacossade — maar kwam toch in het net terecht als gevolg van de krachtige wind welke tijdens de gehele wedstrijd over de lengte van het veld woei.

Het doelpunt van Haïti kwam onverwacht in de laatste minuut van de wedstrijd uit een hoekschop. Het wegwerken van de Arubaanse back was minder goed, zodat linksbuiten Rouzier maar behoefde in te schieten. Dit doelpunt móést wel gemaakt worden, als tenminste de indruk niet gemaakt wilde worden, dat de Haïtianen geheel niet, maar dan ook helemaal niet productief zijn.

In het veld geven zij een werkelijk aardige partij te zien, aardiger dan Aruba, maar als zij voor het doel van den tegenstander komen, dan ontbreekt hun alle doortastendheid, alle zuiverheid van mikken en blijkbaar ook alle kracht.

Het schieten van beide partijen was trouwens slecht en Aruba heeft ook beter van zijn kansen gebruik kunnen maken. Rechtsbuiten Paulina heeft een goede partij te zien gegeven en het ontbrak hem ook niet aan schotvaardigheid.

Misschien speelde de sterke wind bij hem een rol want zijn schoten vlogen meestal rakelings langs het Haïtiaanse doel. Chirino is dezelfde vlugge speler van vroeger maar overigens is de uitmuntende Haïtiaanse verdediging — waarvan vooral Alerte uitblonk — hem nog te vlug af.

De Arubaanse verdediging was minder goed, misschien door het ontbreken van Quant. Wout speelde ook minder secuur dan tegen de Venezolanen, maar toch geloven wij dat hij zijns gelijke op Curaçao niet vindt.

Tenslotte moet een compliment worden toegezwaaid aan scheidsrechter Zonruiter die op onberispelijke wijze deze wedstrijd heeft geleid.

De elftallen waren als volgt opgesteld:

Aruba

Klepper
Julia H. Kelkboom
Kemp Wout Kelly
Paulina F. Kelkboom Loopstok Chirino Orman

0

Rouzier Cassy Gaetjens Luders Joseph
Prezeaud Beauvoir Coby
Léonard Alerte
Lacossade

Haïti

CURAÇAO — VENEZUELA 3—3.

Het Curaçaose elftal is in de meerderheid.

In een der mooiste en spannendste wedstrijden, die ooit op Curaçao gespeeld zijn hebben Curaçao en Venezuela Zondag gelijk gespeeld. Duizenden mensen waren komen opdagen om deze kamp te zien waarvan grotendeels afhankelijk was, wie als overwinnaar uit het vierlandentournooi zou optreden. Reeds om 16 uur — een half uur vóór de aanvang — was de tribune uitverkocht.

Niettegenstaande vóór de tribune nog banken waren neergezet moesten velen zich tevreden stellen met een staanplaats, terwijl aan de overzijde een enorme menigte over de gehele lengte van het veld zich had opgesteld. Het Rifstadion was te klein voor al de toeschouwers, die wij op ten minste zesduizend schatten.

Al deze duizenden mensen hebben het Curaçaose elftal gadegeslagen in zijn strijd tegen de Venezolanen, die reeds twee overwinningen geboekt hadden en een formidabele ploeg vormen. Het is ook bekend, dat verschillende der spelers in de Venezolaanse ploeg beroepsspelers zijn en dat dit elftal naar Curaçao gekomen is met de een zekerheid grenzende overtuiging de overwinning in de wacht te kunnen slepen. Het Curaçaose elftal heeft evenwel een „stop" toegeroepen aan de Venezolaanse voetbalmachine en wat méér is — de Curaçaose ploeg was gedurende het grootste deel van de wedstrijd in de meerderheid.

Haïtiaanse zowel als Venezolaanse waarnemers op de persbank moesten erkennen: het Curaçaose elftal levert eerste-klasse-spel, is te vergelijken met ploegen van voetbalkernen Europa. Curaçaoënaars waren zelfs perplex. Iemand hoorden wij roepen: „Daar speelt geen Curaçao, daar speelt Peru!"

Onze jongens hebben zich inderdaad kranig gedragen en dat zij hun overwicht niet in doelpunten konden weergeven moet worden toegeschreven aan enkele betreurenswaardige misverstanden en fouten.

Gedurende de eerste helft van de wedstrijd, toen Curaçao tegen een geweldige wind in moest spelen, bleek al dat onze jongens in topvorm waren en dat de tegen het zwaar te verduren zouden krijgen. Maar na de rust was er geen twijfel meer over. Curaçao speelde beter, zowel in de aanval als in de verdediging. Maar na de rust begaan de Oranje-

mannen zich grotendeels tot de aanval en oefenden zij zulk een pressie uit op de veste der tegenstanders dat men zich afvraagt hoe het mogelijk is dat niet meer doelpunten gemaakt werden. Dit is in belangrijke mate te wijten aan de Venezolaanse verdediging, die een goede maar ook een gelukkige middag had.

De Venezolaanse ploeg heeft subliem werk geleverd en speelde ongetwijfeld zijn beste wedstrijd in de serie. De Venezolanen voelden evenwel, dat de Curaçaose druk tenslotte te groot werd en tegen het eind kwamen zij dan ook telkens op tegen de beslissingen van scheidsrechter Walther van Rosberg, die evenwel korte metten maakte en zich niet van de wijs liet brengen. Alvorens een korte beschrijving van de wedstrijd zelf te geven willen wij niet nalaten den arbiter een pluim op de hoed te steken voor de wijze waarop hij besliste en het geheel leidde. Van Rosberg heeft onze raad opgevolgd en liep voortdurend met het spel mee zodat hij van nabij alles goed kon waarnemen. Op een enkele uitzondering na heeft het publiek zijn beslissingen dan ook niet in twijfel getrokken.

De wedstrijd.

Kort vóór de aanvang hield de Heer Luis H. Daal, de vertegenwoordiger van het Curaçaose elftal, via de luidsprekers een toespraak in het Papiament en in het Spaans waarbij hij spelers en publiek waarschuwde zich te beteugelen en zich sportief te dragen. Tot de Curaçaoënaars zeide hij: „Beter is het dat Curaçao de wedstrijd verlieze dan de vriendschap van Venezuela". En hiermede waren wij het ten volle eens, hoewel een deel van het publiek meende te moeten protesteren.

Curaçao wint de toss en verkiest eerst tegen de wind te spelen.

De elftallen stellen zich dan als volgt op:

Venezuela
Viso
Marriscotty Marquez
Blanco Taioli Ardela
Perez Yárritu Casco Ruiz-Diaz Pelayo
0
Bernabela Pardo Jansen Boyé Heiliger
Calmes Mercera Eduarda
Confesor Pietersz
Grovell
Curaçao

Aanstonds blijkt, dat het een wedstrijd zal worden, die er wezen mag. Venezolanen en Curaçaoënaars pakken stevig aan. Ruiz-Diaz geeft bij een Venezolaanse aanval mooi door aan Pelayo, die inschiet, maar de bal wordt door Grovell corner gewerkt. Deze levert niets op en als Curaçao even later enkele goed opgezette aanvallen heeft gedaan, die echter stuiten op de hardnekkige Venezolaanse verdediging, besluiten onze jongens het anders aan te pakken. In drie schoten — niet meer — verplaatst het Curaçaose elftal de bal van het middenveld naar de binnenkant van het Venezolaanse doel. Mercera geeft met een lang schot aan Heiliger. Deze zet schitterend voor en Pardo kopt in Hij zit! 1 — 0 voor Curaçao. Het publiek is niet te houden. Zó iets heeft men nog weinig gezien. Nog geen vijf minuten zijn er gespeeld. Ogenblikkelijk herneemt Curaçao de stormloop, maar de Venezolanen laten niet met zich sollen en weten goed gebruik te maken van de sterke wind. De Curaçaose verdediging laat evenwel niets door. Met dezelfde tactiek welke zoëven succes had wordt een nieuwe aanval ingezet ...... naar Heiliger ...... voor naar Pardo, doch deze kopt naast. De Venezolanen komen weer opzetten vooral op de linkervleugel waar Knoppie den gevaarlijken Pelayo te veel vrijlaat. Deze weet er dan ook goed voordeel uit te halen en zet eens mooi voor. Twee backs en keeper Grovell lopen elkaar in de weg. Casco is er ook bij. De bal komt tegen zijn borst en bonst het doel in. 1 — 1. Er is een kwartier gespeeld.

De Venezolanen komen terug. De spil Taioli valt op door zijn spelverdeling. De gasten hebben ook geleerd dat zij moeten schieten en zij doen dit herhaaldelijk. Een schot van Taioli vlak onder de lat wordt ternauwernood door Grovell overgeslagen. De hoekschop levert niets op.

Curaçao probeert het weer met samenspel-op-lange-afstand.

Heiliger zet telkens keurig voor en valt biezonder op om zijn onfeilbaar passeren. Maar Pardo schijnt minder goed op dreef en laat enkele goede kansen verloren gaan.

Als de Venezolanen weer eens aanvallen is Grovell verkeerd uitgelopen. Confesor schiet toe om Pelayo af te dekken en Pietersz stelt zich haastig in het doel op maar slaat de bal met zijn had weg zodat de scheidsrechter naar het witte stipje wijst. Strafschot. Casco schiet onhoudbaar in. 2 — 1.

Over en weer gaan de aanvallen. Curaçao zwoegt hard, maar de voorhoede draalt ietwat te lang met schieten en doorgeven. De Venezolaanse doelverdediger is ook zéér goed en houdt verschillende pittige schoten buiten zijn doel. De Curaçaose voorhoede zet het samenspel soms ook te ver door zodat de Venezolaanse doelman kan onderscheppen. Eens laat Viso evenwel de bal uit zijn handen glippen, maar de voorspelers zijn er niet op berekend en laten weer een goede kans verloren gaan. Curaçao valt steeds gevaarlijker aan.

En doch, het wil niet baten. Tot de rust blijft de stand onveranderd.

Tijdens de rust wordt een estafette-wedstrijd (800 meter) gehouden tussen twee ploegen van Villa Maria en één van Caribe. Een Villa Maria ploeg weet te winnen.

Na de rust.

De tweede helft van de wedstrijd is haast geheel gespeeld op de Venezolaanse helft. Met de wind mee was het Curaçaose elftal verreweg in de meerderheid en het Venezolaanse doel is dan ook aan een bestoking onderworpen, die weinigen verwacht hadden.

Het Curaçaose elftal ontplooide zich ten volle maar het binnentrio wist zelden het doel te vinden met schoten die gevaarlijk te noemen waren. Ook Heiliger schoot meermalen over en te zacht. Bernabela deed het iets beter maar zijn voorzetten werden vaak verknoeid.

Het samenspel der Curaçaose voorhoede, krachtig gesteund door Mercera Knoppie en Calmes, was niettemin werkelijk genietbaar.

Pietersz en Confesor stelden zich haast bij de middellijn op en als een bal voorbij hen kwam, wisten zij met driehoekspel waarbij soms de halfs en soms Grovell betrokken werd, het gevaar te bezweren.

Enkele schoten, die vermeldenswaard zijn, waren een schot van Pardo onder de lat, een vrije schop van Calmes eveneens onder de lat en een kanjer van Mercera. Viso hield alles. Jansen (Dagadan) stond maar herhaaldelijk buitenspel, maar zijn kameraden deden hem dit ook wel eens na.

Boyé had soms zeer zwakke en soms zeer goede momenten. Bij een zijner goede momenten maakte hij op bewonderenswaardige wijze de stand gelijk. Met zijn rug naar het Venezolaanse doel gekeerd haalde hij vallend over. De Venezolaanse doelman was volkomen verrast. 2 — 2.

Curaçao valt weer aan en er ontstaan brandingen voor het Venezolaanse doel waaruit vaak Marriscotty, Marquez of Viso als overwinnaar te voorschijn treden.

Af en toe doet de Venezolaanse voorhoede een uitval. Dan ontstaat er een branding voor het Venezolaanse doel en uit de kluwen schiet Perez, die na de rust met Pelayo heeft omgeruild, in het Curaçaose doel. 3 — 2 voor Venezuela.

De Curaçaoënaars laten zich door deze onverwachte wending niet ontmoedigen en zetten er zo nodig nog meer vaart achter. Zij oefenen een voortdurende druk uit op de Venezolaanse verdediging, die zich met de moed der wanhoop weert. Bij een nieuwe Venezolaanse uitval gaat Perez er met de bal vandoor maar Grovell loopt goed uit en voorkomt verder onheil.

Als er voor het Venezolaanse doel een nieuwe branding ontstaat houdt een der backs de bal buiten het doel met zijn hand. Strafschop voor Curaçao, beslist de scheidsrechter, het protest der Venezolanen ten spijt. Pardo geeft Viso het nakijken met een tam schot. 3 — 3. De tribune davert van enthousiasme. De Venezolaanse doelman moet nog enkele malen reddend optreden maar kwijt zich behoorlijk van zijn taak. De Venezolaanse verdediging bijt van zich af. En hierbij worden wel eens methodes gebruikt, die niet in het boek der regels staan. Tegen het einde wordt Pardo „genomen" door Marriscotty, maar als de scheidsrechter hiervoor een vrije schop laat nemen protesteert de kleine man heftig.

De scheidsrechter waarschuwt hem maar het schijnt dat al de Venezolanen het voor hun medespeler opnemen, hoewel deze duidelijk ongelijk heeft. Het publiek laat zich natuurlijk niet onbetuigd bij deze onsportieve daad.

De Venezolaanse protesten houden aan en de scheidsrechter wijst een der spelers — wij geloven Taioli — het veld uit. Hij gaat niet. De scheidsrechter kijkt op zijn horloge en als er een minuut of 20 verstreken is fluit hij voor het einde. Hierdoor komt er een onaangenaam einde aan een mooie wedstrijd.

CURAÇAO — ARUBA 3—1.

Met dezelfde doelpuntenstand waarmede Venezuela bij de eerste wedstrijd in het vierlandentournooi van Aruba won, heeft Curaçao bij de laatste wedstrijd een overwinning behaald op het elftal van Aruba. Dat Aruba niettemin te goed gespeeld heeft om deze nederlaag te boeken, moet iedereen toegeven.

Het Arubaanse elftal heeft beslist beter gespeeld dan het Curaçaose in de ontmoeting van gisteren, hoewel niet uit het oog verloren moet worden, dat de Curaçaoënaars de vorige dag reeds een zware kamp moesten voeren.

De vermoeienis was duidelijk merkbaar in de Curaçaose ploeg. Er zat geen fut in. Er werd niet gelopen om de bal, de controle was slecht en slechts met de ervaring en de tactiek waarop het Curaçaose elftal kan bogen wist men te winnen. Bovendien liet de voorhoede — in het biezonder Jansen — enkele kansen verloren gaan, die zeker in een doelpunt moesten worden omgezet. Jansen kreeg ten minste tweemaal een doelpunt als met de paplepel toegediend ...... maar wist niet te slikken. Op ongelofelijke wijze wist hij de bal telkens over het doel te trappen.

Ook de andere voorspelers hadden hun fouten, maar wij zeiden het al — de vermoeienis was te zien bij hen en bovendien liepen verschillende spelers lichte blessures op, zodat zij min of meer ongeschikt werden. Spelers, die merkbaar geblesseerd werden, waren: Confesor, Pietersz, Boyé en Eduarda.

De Arubanen van hun kant gaven een goede partij te zien en vochten met hand en tand om de overwinning. Als zij niet meer doelpunten wisten te maken dan kwam dat vanwege de uitmuntende Curaçaose verdediging.

Het samenspel van het Arubaanse binnentrio was goed. Loopstok was natuurlijk weer de gevaarlijke man. Orman gaf een vlugge en goede partij te zien. Het enige Arubaanse doelpunt werd door hem gemaakt, toen de Curaçaose verdediging te lang pingelde met de bal.

Wout was de uitblinker op het veld. Zijn kalme wijze van spelverdelen, zijn opstellen en aanvallen, alles was áf. De backs van Aruba waren goed en trapvast. Kemp wist telkens goed in te grijpen en Kelly was een groot struikelblok voor den gladden Heiliger.

Het eerste Curaçaose doelpunt werd geboren uit een strafschop. Pardo schoot onhoudbaar in. Na de Arubaanse gelijkmaker kwam het tweede doelpunt als gevolg van mooi samenspel tussen Jansen en Boyé. Laatstgenoemde schoot mooi in.

Het laatste Curaçaose doelpunt kwam tegen het einde en was meer een geluksbal. Heiliger snelde er met de bal vandoor. Klepper die overigens goed op dreef was liep uit maar Heiliger was hem te vlug af. Beiden bevonden zich evenwel naast het doel, zodat Heiliger niet rechtstreeks in kon schieten, doch de bal kaatste tegen een der Arubaanse achterspelers het doel in.

Met de minder sterke wind mee vóór de rust wisten de Curaçaoënaars herhaaldelijk gevaarlijke situaties voor het Arubaanse doel te scheppen, maar de Arubanen beten toch goed van zich af en waren misschien zelfs iets in de meerderheid. Na de rust waren de Arubanen geheel in de meerderheid en gaven de Curaçaoënaars zulk een slap spel te zien, dat het te verwonderen is, dat de Arubanen hieruit geen voordeel wisten te trekken.

Scheidsrechter Van Rosberg kweet zich op uitnemende wijze van zijn taak.

De elftallen waren als volgt opgesteld:

Curaçao
Grovell
Pietersz Confesor
Eduarda Mercera Calmes
Heiliger Boyé Jansen Pardo Bernabela
0
Orman Chirino Loopstok Orman Paulina
Kelly Wout Kemp
Kelkboom Julia
Klepper
Aruba

Curaçao wint.

Met het einde van deze wedstrijd kwam tevens het einde van de reeks. Ten behoeve onzer lezers geven wij hier nog de uitslagen:

Venezuela — Aruba	3 — 1
Curaçao — Haïti	5 — 0
Venezuela — Haïti	2 — 0
Haïti — Aruba	1 — 1
Venezuela — Curaçao	3 — 3
Curaçao — Aruba	3 — 1

In wedstrijdpunten staan Venezuela en Curaçao dus gelijk, maar aangezien Curaçao meer doelpunten maakte heeft onze ploeg beslag gelegd op de mooie tropee, die door de Consuls Generaal van Venezuela en Haïti werd uitgeloofd.

Persoonlijk overhandigde Zijne Excellentie Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel de tropee aan aanvoerder Pietersz van het winnende elftal. Ook kreeg elk der elftallen diploma's. Venzuela en Haïti kregen bovendien elk een boek met handtekeningen van toeschouwers als herinnering aan deze sportontmoeting mee.

Zowel de Voorzitter van de N.A.V.B., Dr. Carl F. Gronemeijer, als Zijne Excellentie roemden de wijze waarop spelers en publiek zich over het algemeen gedragen hebben. De sprekers hoopten, dat door deze sportontmoeting de vriendschapsbanden tussen de verschillende landen nog nauwer zullen zijn aangehaald. Ook werd door den Heer Gronemeijer dank gebracht aan allen die tot het welslagen van deze sportontmoeting hebben meegewerkt.

De eindplechtigheid was het neerhalen der vlaggen van de deelnemende landen onder de tonen van de respectieve volksliederen. Eerst ging de Nederlandse vlag van Aruba omlaag, vervolgens de Haitiaanse vlag, toen de Venezolaanse en tenslotte de driekleur van Curaçao. Met de welverdiende overwinning roepen wij onze jongens van harte proficiat toe!

De spelers onthaald.

Zaterdagavond ontvingen de Heer en Mevrouw Gronemeyer de spelers en vertegenwoordigers der verschillende elftallen op een cocktail-partij in hun gastvrije woning. Zondagmorgen waren de Haïtianen te gast bij de Centro Social Católico.

Gisteravond had een buitengewoon geslaagde avondmaaltijd plaats in Piscaderaclub, waarvoor ongeveer een 200 gasten waren uitgenodigd. Deze avondmaaltijd werd aangeboden door de Nederlandse Antillen Voetbal Bond en stond onder leiding van Dr. Carl F. Gronemeijer. Mede zaten de Venezolaanse consul-generaal, de bestuursleden van de Curaçaose Athletiek Bond, van de Protestcommissie, de leden van de deelnemende elftallen, velen die hen begeleidden en een aantal particulieren.

De Gronemeijer hield aan tafel te tafelrede, waarbij hij gelegenheid vond te wijzen op de verbroedering van de Amerikaanse volken, zoals die bevorderd wordt door dergelijke toernooien. Fel, aldus Dr. Gronemeijer, steekt dit af tegen het strijdend Europa, waar de volken ook in strijd gewikkeld zijn, maar in de strijd des doods. Na Dr. Gronemeijer sprak nog de consul-generaal van Venezuela, Kapitein Luis Rafael Pimentel, Dr. Bustamente, leider van de Venezolaanse ploeg, en Yvan M. Désinor namens de Haïtianen.

WIJ ONTVINGEN

De Passaat, April 1944, bevat een overzicht van Prinses Juliana's bezoek aan de Isla met verschillende foto's, een gedicht van R. Diaz Chirino enz. Een zeer interessante onderneming is de V(oorstellen) S(tudie) C(ommissie), een aan andere landen ontleend systeem om de mensen zelf tot initiatief te prikkelen, zodat zij met meer werklust hun taak waarnemen. Op zichzelf is dit dus een correctie op het euvel der grote bedrijven, waar de persoonlijkheid nu eenmaal altijd verloren gaat en men feitelijk niet veel meer dan een nummer is. Het is zeker te hopen, dat dit stelsel ook op de Isla slage.

Als merkwaardigheid zij vermeld, dat de afzender van de afgebeelde envelop Meester in de rechten is, een zeldzaamheid juist op de Isla. Of zou hij Mr. zetten en niet de meesterstitel, maar het Engelse mr. bedoelen? Dat is verarming van onze eigen taal, evenals het door velen en zelfs door Hr. Ms. hoogst aanwezend onderdaan gebruikelijke Hr. dat helemaal onbegrijpelijk is en als het 'Heer' zou betekenen nog een soort germanisme is bovendien, omdat men in het Nederlands er een lidwoord bij vergt. Dit ter zijde. Rijdende cantines wijst op een nuttige instelling. Het Schaakspel is een bijdrage en Een Interview doet zien, dat Nederlanders hier gemiddeld 64 jaar oud worden en buiten Curaçao 3 jaren ouder worden. Emilio Lopez Henriquez geeft in een mooi stukje Spaans enkele gedachten aan De Passaat gewijd.

Het blad wordt er steeds beter op.

(Vervolg van pagina 1.)

staat: „Vonkvrij". Hij vertelt, dat men in Suriname twee eigen lucifersfabrieken heeft, kleine, maar toch voldoende om in de gehele behoefte van Suriname te voorzien. „Ja, dat Nederlands doet u leuk aan. U vergeet, dat men in Suriname Nederlands spreekt. Hier kan men met Nederlands niet altijd terecht!" De Heer de Graaf heeft hetzelfde gevoel voor humor, dat alle reizigers van Suriname kenmerkt. Als er wat gedronken wordt en de Amigoe-man geen ijs in zijn drank wenst en bovendien iets dat niet uit de ijskast komt, klinkt het verdelijk: „Kom, wij moeten ook bestaan". Gelijk hierboven gezegd, maakt de C.T.C. in Suriname ook het ijs, anders dan op Curaçao. De Heer de Graaf, hierop attent gemaakt, handhaaft zijn mening, want „de ijsfabriek moet hier bestaan, laat ik nu maar eens reclame voor de Curaçaose IJsfabriek maken, als alle zaken dat voor elkaar doen, behoeft er niemand meer somber te zijn."

De Heer de Graaf vertelt hoe natuurlijk ook de recrutering vele arbeidskrachten onttrokken heeft. Men heeft rekening gehouden met voor defensie noodzakelijke bedrijven, de noodzakelijke arbeiders in de bauxiet, de zaagmolens, de scheepvaart, electrische centrale, gas- en waterleiding, als ook van de Curaçao Trading Company, heeft men gelaten, en daar wringt de schoen ook niet zo, maar het feit, dat de plantages verwaarloosd zijn zal zich gaan wreken.

Verleden jaar 1/10 van voorooglse jaren!

— Doet men iets om de werkloosheid op te vangen?

„Wat moet men thans doen? Ik ben lid van de Surinaamse Koffiecentrale, die al 9 jaar geleden werd opgericht om middelen te beramen teneinde steun aan de koffie-ondernemingen te bieden; u herinnert zich, de citrus-aanplant. Wij hebben er thans al wel over gesproken, doch resultaten kan ik u helaas nog niet mededelen. Wel is het goed, dat u weet, dat de gehele koffieoogst aan de Nederlandse regering à 35 cents per kilo kan worden verkocht om straks in Nederland te worden gedistribueerd. Maar wanneer u het cultuuroverzicht, dat juist deze week in de Surinaamse pers is gepubliceerd, leest, dan zult u zien, dat het afgelopen jaar ongeveer 1/10 was van de vooroorlogse jaren. Dat zegt toch zeker wat!

Kan Suriname uitvoeren naar Curaçao?

— En uitvoer naar Curaçao?

„Dat is een oud vraagstuk, maar dat is in hoofdzaak een scheepvaartprobleem. Als er geen vervoer is, is geen uitvoer mogelijk. De K.L.M. doet hierdoor een prachtig nationaal werk. De passagiersverbinding is goed, de uitwisseling van kranten verloopt magnifiek, zelfs wordt veel vracht meegenomen, voor uiterst lage tarieven. Daarmee heeft de K.L.M. zich de dank van Suriname voor goed verworven. Maar een vliegtuig blijft een zeer beperkte ruimte. Wat nodig is, is uitvoer op grote schaal en helaas ligt Suriname tamelijk excentrisch, voor wat de scheepvaartverbindingen betreft.

Het is jammer van dat mooie land, vertelt de Heer de Graaf, ik houd van Suriname als van geen ander land. Door mijn bezoeken aan Curaçao heb ik dat staatsdeel ook leren kennen en hoezeer zou ik alles willen doen om de beide West-Indiën tot elkander te brengen! Het zal ook zeker gebeuren, en u moet ook niet denken, dat ik te pessimistisch ben na wat ik u zeide. Doch u vroeg mij naar de werkloosheid en daaromtrent moet ik u zeggen, wat ik u straks vertelde, dat ook de verwaarlozing van de koffie- en suikerondernemingen ertoe zal bijdragen straks, het oude vraagstuk der werkloosheid weer zal doen herleven.

LIM APO SPREEKT VANAVOND IN J.P.F.

De ondervoorzitter van de Staten van Suriname, Frederik H. R. Lim Apo, zal hedenavond om 20.30 uur in de club J.P.F. spreken.

Buitenland.

EUROPESE VASTELAND AANGEVALLEN.

Geallieerde luchtvloten zetten Zondagmorgen koers naar het vasteland, vermoedelijk om de vierde rechtstreekse aanval overdag te doen op de vijandelijke luchtverdedigingen. De Duitse radio waarschuwde om 11 uur v.m., dat vijandelijke escadrilles over Noord- en Midden-Duitsland vlogen.

Door deze nieuwe aanval overdag wordt, in aansluiting op de verwoestingen die de Raf in de tweede nacht van ononderbroken aanvallen aanrichtte, het nieuwe geallieerde luchtoffensief gebracht op 3 aanvallen binnen een etmaal. Om 11.20 uur zeide het D.N.B., dat Noordamerikaanse bommenwerpers een hevige luchtstrijd voerden boven Brunswijk en Hanover. De „vijandelijke" vliegtuigen, aldus het D.N.B., wisten door te dringen tot ver boven het Reich en werden zelfs boven de Oostzee gemeld (Londen, (AP) 11.4).

SPOORLIJNEN IN FRANKRIJK EN BELGIË AANGEVALLEN.

Het Ministerie van Luchtvaart te Londen deelt mede, dat vannacht een commando van 900 bombardementsvliegtuigen de spoorlijnen in Frankrijk en België heeft aangevallen. Voorname doelen waren de spoorwegdepôts van Gent, Tours, Tergnier, Aulnoye en Laon, die vooral door Mosquito's werden aangevallen. Ook het Ruhr-gebied en Hanover kregen de laag. In de vijandelijke wateren werden mijnen geworpen. 22 Van onze vliegtuigen worden vermist (Londen, (AP) 11.4).

CAMACHO AAN NAZIE-SLUIPMOORD ONTSNAPT.

President Manuel Avila Camacho ontsnapte Zondag aan een moordaanslag, die een later als Luitenant Jose Antonio de la Lama Rojas geïdentificeerde officier op hem pleegde. Rojas schoot zonder precies te mikken en ogenblikkelijk ontstond een vechtpartij, waaraan Camacho eigenhandig deelnam; de kolossale Camacho wist zijn aanrander persoonlijk te overmeesteren. Op den sluipmoordenaar werden papieren gevonden, die doen blijken dat hij [illegible] de nazies, maar verdere bewijzen ontbreken nog (Mexico, (AP) 11.4).

WEINIG NIEUWS UIT DE BUURT VAN CASSINO.

Het communiqué van het Geallieerde Hoofdkwartier te Napels meldt, dat Britse troepen op het bruggehoofd ten Zuiden van Rome, tezamen vechten met Italiaanse troepen, die naar de wens der Geallieerden strijden. Tezamen sloegen zij kleine Duitse aanvallen af, waarbij zij schade wisten toe te brengen. Brits-Indische en Canadese troepen van het 8e leger, tezamen met die van het 5e leger, hebben wat krijgsgevangenen gemaakt en het geallieerde grof geschut zette een ammunitieopslagplaats bij Cassino in vlammen.

De marine meldde, dat een Noordamerikaanse torpedojager de Duitse stellingen bombardeerde op 9 April en dat een Noordamerikaanse mijnenveger in de buurt van Anzio een aantal Junkers 88 neerschoot in de vooraf gaande nacht.

Middelzware bombardementsvliegtuigen hebben de havenwerken van Piombino en San Stefano aangevallen. Ook werden in de loop van gisteren de spoorbruggen bij Orvieto, Attigliano en Poggibonsi [midden-Italië] door middelzware bommenwerpers aangevallen, terwijl gevechtsvliegtuigen dergelijke doelen raakten bij Fano Popoli en Falconara.

Langs de Dalmatische kust.

Ook werden aanvallen gedaan op schepen, die langs de Dalmatische kust voeren. Een fabriek te Harinadipisa werd aangevallen. Een vijandelijk vliegtuig werd overdag vernield; twee van onze eigen vliegtuigen worden vermist. Meer dan 900 enkelvluchten werden in de loop des daags gemaakt. Slechts twee vijandelijke vliegtuigen werden in dit strijdgebied gemeld als overdag te zijn opgestegen (Napels, (AP) 11.4).

DE PARTIJGENOTEN JAGEN DE DUITSERS UITEEN.

Het communiqué van Tito verhaalt, hoe de Partijgenoten de Duitsers uiteenjoegen, toen zij trachtten roekeloze aanvallen te doen om Mrkonjicgrad te heroveren. Veel bloed werd hierbij vergoten. Mrkonjicgrad ligt in de buurt van Jajce aan de hoofdweg van Sarajevo naar de Italiaanse grens.

Verderop langs de zigzag-weg door de gebergten in het Westen van Bosnië vonden ook nog hevige gevechten plaats, vooral in de streek van Bihac tot aan Knin [Bihac ligt aan een scherpe bocht van de Una, een zijrivier van de Save; Knin ligt meer naar het Zuiden, dichter bij de kust aan de spoorlijn van Jajce naar Sibenik — Red.]

DE GEBEURTENISSEN VAN HET WEEKEINDE.

Russische opmars.

De Russische soldaten zijn Odessa binnengetrokken, de grootste stad aan de Zwarte Zee, in een glorierijke zege, welke het einde betekent voor de Duitse bezetting van de Oekraïne. De Duitsers hebben de verdediging van de stad opgegeven na nog geen dag strijdens waar de Russen in 1941 twee maanden lang vochten voordat zij er verslagen werden. Stalin maakte deze grote overwinning bekend in een dagorder, enkele uren nadat de Duitsers de ontruiming van de stad bekend maakten „na de vernieling van alle belangrijke installaties". In Moskou klonken 24 salvo's van 324 kanonnen en 12 salvo's van 120 kanonnen voor de Zwarte Zeevloot, die na bijna 2½ jaar weer kan terugkeren naar haar grootste haven. Door Odessa te moeten op te geven, hebben de Duitsers een zekere zwakte laten zien, die de meeste militaire specialisten in Londen niet verwacht hadden. De waarnemers hadden gedacht, dat Von Kleist zich zou opstellen achter de krachtige verdedigingswerken van Odessa en het enkele weken zou uithouden onder belegering als een doorn in de Russische flank. In plaats daarvan gaf hij opdracht tot de vlucht, hetgeen klinkt als het teken voor Hitlers volledige terugtrekking uit Zuid-Rusland.

De volgende beslissing in de Zuidelijke campagne zal waarschijnlijk getroffen worden tussen de Karpaten en de moerassige Donau-delta. De val van Odessa heeft de nazie-strijdkrachten op de Krim ernstig in gevaar gebracht en hun enige weg tot ontsnapping loopt over de Zwarte Zee, welke beheerst wordt door de Russische vloot en de luchtmacht. Het 4e Oekraïne-leger van Generaal Feodor Tolbukhin heeft intussen het offensief tegen de Krim geopend. De Duitse defensies in de Perekop-landengte en op de Zuidelijke oevers van de Golf van Sivasj werden doorbroken en de Russen zijn reeds 20 kilometer gevorderd. De stad en het spoorwegstation Armyansk werden veroverd, alsook verschillende andere plaatsen. In twee dagen van hardnekkige strijd zijn reeds meer dan 5500 vijandelijke officieren en manschappen gedood en meer dan duizend gevangen. Een grote buit werd al door de Russen genomen.

Aan het 1e Oekraïne-front hebben de troepen van Maarschalk Zjukov Zaterdag de grens van Tsjechoslowakije bereikt. Verschillende Tsjechische leiders in het buitenland hebben een oproep gericht tot het Tsjechoslowaakse volk om alle steun te bieden aan de Russische bevrijders. De Tsjechoslowaakse troepen in Rusland zijn reeds naar het front getrokken om deel te nemen aan de invasie van hun eigen land. Meer naar het Zuiden is de rivier de Sereth in Roemenië overgestoken door de troepen van Zjukov en van Konev. De stad Jasi tussen de Proet en de Sereth is reeds half ingesloten. De spoorlijn tussen Jasi en Paskani is door de Russen doorgesneden.

Lucht-offensief.

In de nacht van Zaterdag hebben Britse Mosquito's Essen en andere doelen in het Noord-Westen van Duitsland aangevallen. Er werden ook mijnen gelegd in vijandelijke wateren. Geen der vliegtuigen wordt van deze verrichtingen vermist. Op Zaterdag zelf werden vliegtuigfabrieken te Brunswijk aangevallen en er werd grote schade aangericht. Op Zondag begaven Noordamerikaanse vliegtuigen in groten getale zich boven Duitsland om verschillende doelen, in het bizonder vliegtuigfabrieken, aan te vallen. De stad Posen in Polen werd voor het eerst gebombardeerd door de vliegtuigen uit Engeland. Ook werd het gebied van Gdynia aangevallen. Marienburg in Oost-Pruisen, Tutow en Warnemund in het Noord-Oosten van Duitsland nabij de Baltische kust waren eveneens het doel. Sommige Noordamerikaanse vliegtuigen ondervonden een krachtig verzet van vijandelijke jagers, andere bijna niet. Bij de aanvallen werden 92 Duitse vliegtuigen vernield. De Geallieerde verliezen bedragen 31 bommenwerpers en 8 gevechtsvliegtuigen. Uit Zweden wordt evenwel gemeld, dat 8 Noordamerikaanse bommenwerpers er noodlandingen hebben gemaakt.

In de nacht van Zondag op Maandag deden bommenwerpers van de Raf hevige aanvallen op spoorwegdoelen te Villeneuve en St. Georges, nabij Parijs en Rijssel. Mosquito's vielen Mannheim en doelen in het Westen van Duitsland aan. Een zeer uitgebreid program van mijnenleggen werd ten uitvoer gebracht. 11 Vliegtuigen worden vermist van deze verrichtingen. Maandagmorgen bestookten Marauders van de Noordamerikaanse luchtmacht doelen in Noord-Frankrijk. Zij werden geëscorteerd door Thunderbolts.

De Noordamerikaanse luchtmacht zond later grote strijdkrachten van Liberators, Vliegende Forten, Thunderbolts, Mustangs en Lightnings uit om aanvallen te doen op verschillende doelen in Frankrijk en België. Tot de doelen behoorden Evere en Virorde in Frankrijk, het vliegveld Melsbroek nabij Brussel, de vliegtuigfabrieken te Bourges in Frankrijk en militaire doelen in het gebied van het Pas de Calais en elders. De radio van Parijs zeide, dat op de aanval van Villeneuve en St. Georges op zijn minst honderd personen gedood werden en nog vele anderen verdel gewond.

In de afgelopen nacht deden de Britten aanvallen op doelen in Duitsland, België en Frankrijk en hedenmorgen trokken de Noordamerikanen weer uit. Omstreeks het middaguur meldde de Duitse radio, dat grote Geallieerde luchtstrijdkrachten zich bevonden boven Midden-Duitsland en dat een andere formatie het Noord-Oosten van Duitsland naderde.

Stille Oceaan.

Noordamerikaanse bommenwerpers hebben Maandag een nieuwe aanval gedaan op de vijandelijke basis Hollandia in Nederlands Nieuw Guinea. Er werd 152 ton aan bommen geworpen. MacArthurs communiqué deelde mede, dat talrijke gebouwen in brand gezet werden en twee vrachtschepen tot zinken werden gebracht. 95 Ton bommen werd geworpen op de kampen en opslagplaatsen te Wewak en 34 ton werd geworpen op installaties en olie-opslagplaatsen aan de Hansa-baai. Rabaul werd bestookt met 75 ton en Kavieng met 30 ton. Op Nieuw Britannië maken de Noordamerikaanse troepen voortgang naar Gasmata en Kaap Hoskins.

Zuid-Oost Azië.

De Japanners in Brits Indië blijven druk oefenen in het gebied van Kohima, waar zij Vrijdag in de buitenwijken doordrongen, doch bij een Geallieerde tegenaanval werden verdreven. De Britse radio zeide, dat hardnekkig gevochten wordt op 13 kilometer van Imphal, waar de Japanners langzaam doordringen op de vlakte. Ver ten Zuiden van Imphal werd Tamu ontruimd door de Geallieerde strijdkrachten.

De radio van Londen zeide nog, dat Britse luchttroepen een nieuwe landing hebben gedaan in Birma tussen de rivieren Irrawaddy en Tsjindwin, teneinde aansluiting te maken met een andere Geallieerde colonne, welke reeds achter de vijandelijke linies opereert.

Zeefront.

Roosevelt en Churchill hebben in hun gezamenlijke verklaring over de strijd tegen de duikboten verklaard, dat de verliezen aan koopvaardijschepen in Maart iets meer bedroegen dan in Februari, doch dat de strijd tegen de duikboten met succes wordt voortgezet. De vernieling der duikboten houdt aan met dezelfde tred.

Het eerste communiqué uit het Hoofdkwartier van den Opperbevelhebber van de Britse vloot in het Oosten deelt mede, dat bij patrouilletochten in de Indische Oceaan twee grote vijandelijke blokkadebrekers werden onderschept. De schepen werden door hun eigen bemanningen tot zinken gebracht. Van een schip werden de opvarenden gered, doch de schipbreukelingen van het ander schip konden niet worden opgepikt, omdat men de aanwezigheid van vijandelijke duikboten vreesde.

In een aanvullend Russisch communiqué wordt gemeld, dat een Duits convooi, dat onlangs een Noordelijke haven van Finland verliet, werd aangevallen door Russische motortorpedoboten. Een vijandelijk transportschip werd door torpedo-treffers in de grond geboord; twee andere werden ernstig beschadigd. Dezelfde nacht deden vliegtuigen van de Noordelijke vloot aanvallen op een ander convooi, waarvan een transportschip van 200 ton en vier patrouilleschepen in de grond werden geboord; twee transportschepen werden beschadigd.

Noord-Afrika.

Het Franse Nationale Comité heeft bekend gemaakt, dat Generaal Giraud is benoemd tot Inspecteur-Generaal van het Franse leger, zonder dat deze post evenwel door hem aanvaard is en dat zijn positie als Opperbevelhebber is opgeheven. Giraud maakte bekend, dat hij niet zal aftreden als Opperbevelhebber en geen erepost als Inspecteur-Generaal zal aanvaarden. Nu wordt een volgende stap van De Gaulle verwacht, maar aanhangers van Giraud zeggen, dat verschillende leden van het Nationale Comité zullen aftreden uit sympathie voor Giraud.

CURAÇAO

MR. H. DU PRÉ OP CURAÇAO.

Gisteren is Meester Henk du Pré, hoofdvertegenwoordiger van Philips, voor een verblijf van ongeveer twee maanden te Willemstad aangekomen.

UITBREIDING VAN DE P.A.A.

De Pan American Airways zullen van Zondag af hun Miami-Curaçao— La Guaira dienst uitbreiden tot een dagelijkse dienst in beide richtingen (Aneta).

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Curaçao: Voetbal Mobilia — Neptunus 0—6.

Aruba: Honkbal: Quisqueya — Portorikijnse troepen Aruba 5—3; Quisqueya — Lago 8 — 5; Quisqueya — Selección 7 — 10.

EET SMAKELIJK!

Het orgaan van de A.M.S. schrijft:

Wij hebben eens gelezen, dat het Gouvernement voor drie maanden meel heeft opgeslagen.

Dat betekent, dat wij nog twee maanden torren kunnen uitzoeken. Ter geruststelling wordt hier vermeld, dat in de oven een dergelijke temperatuur heerst, dat eventuele bacteriën allen gedood zijn.

[Inderdaad, het brood op Curaçao is weerzinwekkend geworden. Men kan geen boterham snijden of er zitten torren in. Wat te doen? — Redactie Amigoe.]

Laatste Nieuws.

— **Radio-Berlijn** zeide, dat Franz von Papen, de Duitse Ambassadeur in Turkije, uit Ankara te Istanbul is aangekomen en er „een grote receptie zal houden".

— **Volgens de Duitse** radio is het Romeinse blad „Tribuna" door de Duitse beschlagnahmt, omdat het een bericht publiceerde, dat het Vaticaan een koopvaardijvloot zal aanschaffen om het Vaticaan en Rome van voedsel te voorzien.

— **Stettinius** heeft in Londen geconfereerd met Churchill en later met Eden.

— **Roosevelt** is voor ongeveer twee weken naar het Zuiden voor een vacantie.

— **In het Zuid-Westen** der Verenigde Staten hebben stormen gewoed. Er zijn overstromingen in verschillende gebieden. De stormen woedden voornamelijk in Kansas, Oklahoma en Arkansas.

— **De Duitse radio** zeide, dat Britse motortorpedoboten in de nacht vergeefs een aanval poogden te doen op een Duits convooi nabij de Nederlandse kust.

— **Het Duitse** communiqué meldt, dat een strijdmacht van Britse Commando-troepen op de Westkust van het eiland Rhodos aan land kwam, doch werd opgeruimd.

— **Sergeant Joe Louis** is in Engeland aangekomen om er boksdemonstraties te geven.

— **De filmster Paulette Goddard** is uitgeput na 50 dagen vertoningen voor Noordamerikaanse troepen in het krijgstoneel van China, Birma en Brits Indië en heeft 7 vertoningen die zij nog zou moeten houden afgelast om naar de Verenigde Staten terug te keren. In zeven weken tijds heeft de actrice meer dan 30.000 kilometer gereisd.

— **CBS meldt**, dat volgens de radio van Moskou de Duitsers en Roemenen gifgas gebruikt hebben tegen de guerrillero's tijdens de bezetting van Odessa.

— **De Noordamerikaanse luchtmacht maakt bekend, dat zeer grote strijdkrachten van Liberators en Vliegende Forten doelen diep in Duitsland hebben aangevallen, waaronder de vliegtuigfabrieken te Oscherleben en Bernberg. Talrijke gevechtsvliegtuigen ercorteerden de bommenwerpers. Meer dan 750 Liberators en Vliegende Forten deden de aanvallen op Oscherleben en Bernberg.**

VAN 'S PAUSEN LAATSTE REDE.

„Rome behoort aan geen enkel front".

Wij ontvingen de officiële text van de rede, welke Zijne Heiligheid de Paus ter gelegenheid van de vijfde jaardag van Zijn kroning hield en waarbij Hij een beroep deed op de oorlogvoerenden om Rome te sparen. Aangezien het bulletin, dat wij hierover ontvingen, minder duidelijk was, zodat de verklaring van den Heiligen Vader verkeerd begrepen zou kunnen worden, geven wij thans de desbetreffende passage weer, gelijk uit de officiële Franse text vertaald:

„Zelfs als gehele steden in alle wereldelen vernield zijn door een luchtoorlog, welks wreedheid geen grenzen noch beperking kent, kunnen Wij niet geloven, dat iemand zou durven om Rome tan te vallen, die machtige veste, die aan geen enkel front behoort en waarnaar de Christelijke naties zich wenden om het licht te ontvangen. Van Rome een krijgstoneel maken, zou het verrichten zijn van een militaire daad, zonder glorie en verachtelijk in de ogen van God en van een menselijkheid, die zich bewust is van geestelijke en morele waarden.

Wederom doen Wij een oproep aan de verantwoordelijke mannen in de twee oorlogvoerende kampen, opdat zij hun namen op geen enkele wijze in verband brengen met een daad, welke nooit door de geschiedenis gerechtvaardigd zal worden. Wij vragen hun al hun gedachten, al hun daden en al hun pogingen te wijden aan een vrede door onderhandeling."

De uitdrukking „Rome behoort aan de gehele wereld" komt dus niet in de rede voor, ook al vestigt de Paus de nadruk op het feit, dat Rome „aan geen enkel front behoort".

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Van den Heer Piet van den Klundert ontvingen wij een zeer lang ingezonden stuk, waarin de schrijver reageert op een zin uit het artikel van Dr.. C. J. H. Engels van Zaterdag, 1 April: „Van Aruba hoort men nooit iets". Na een lange inleiding, die feitelijk buiten het verband van het eigenlijke onderwerp staat en die wij om plaats te winnen daarom achterwege laten schrijft de Heer van den Klundert:

„Van Arubaanse volkszang en volksmuziek met bijbehorende instrumenten heb ik evenmin ooit een woord vernomen. U (Dr. Engels) schrijft van den Curaçaenaar, dat hij een imitatie-Europeaan geworden is. De Arubaan is een would-be-Amerikaan met de echte Amerikaanse bluff erbij; wat misschien nog erger is. Ook in zijn muziek. De „United Swinsters" op een avond met zo nu en dan een happy birthday ertussendoor en het succes is verzekerd.

Muzikaal van aanleg is de Arubaan, in hoge mate, en is het niet te verwonderen, als hij geen eigen muziek en zang bezat, maar alles is bedolven onder den zondvloed van de U. S. De verwoesting die hier is aangericht, op allerlei gebied, door de invasie van Amerika is alleen te vergelijken met de verwoesting van Nederland door de Duitse invasie. Ze schreeuwen om autonomie en ze verliezen dagelijks meer hun zelfstandigheid. Ze willen onafhankelijkheid en ze zijn in feite de slaven van een vreemde „cultuur". De anti-macamba-geest wordt grover met de dag en ze aanbidden den geest van Amerika.

Dr. Engels schrijft terloops van „ons (Nederlands) in welstand verarmd volk." Ons Arubaanse volk is niet alleen verarmd door zijn welstand, maar wordt er grondig door verwoest.

„Van Aruba hoort men nooit iets". Het zal eenmaal zover komen dat Aruba geen Stem meer heeft om van zich te doen horen, wanneer Aruba niet langer meer Aruba is. Wie kan Aruba redden van zijn ondergang?

Piet van den Klundert.

Een punt, waarin het gouvernement maar niet wil ophouden zijn onmacht te demonstreren, is en blijft het bootje over de St. Anna-baai. Wordt er de hand gehouden aan de dienstregeling van twee bootjes op bepaalde tijden? Ik kan het niet geloven gezien de herhaalde opstopping Zaterdag en Zondag jongstleden. Het was een bende in één woord en zal niet hebben nagelaten op onze buitenlandse gasten een trieste indruk te maken van ons onvermogen een behoorlijk overzet veer te organiseren.

F.M.

Naschrift:

Inzender heeft gelijk, op de aanhef na, die beter had kunnen luiden „Een van de punten". De moeilijkheid blijft zitten in het feit, dat de bootjes versleten zijn en herhaaldelijk in reparatie moeten. De nieuwe pont is trouwens onderweg. Drie vragen zouden wij nog kunnen stellen: 1) of, nu het directe gevaar in de Caraïbische zee geweken is blijkens de opheffing der verduistering niet de oude regeling van de brug hersteld kan worden, d.w.z. niet voor elke willekeurige schoener de brug een half uur open zetten, 2) of het geen aanbeveling verdient de ambtelijke practijk te vervangen door een practische regeling, nl. dat niet met twee bootjes gevaren wordt omdat het op het formulier staat en of er mensen zijn of niet, maar dat men met twee bootjes gaat varen, zodra men ziet dat er een overvloed van mensen is, 3) of de aanlegsteiger voor het gouverneurshuis niet weer in gebruik kan worden genomen, zodat, wat de inzender niet gebeel ten onrechte als een „bende" qualificeert, worde voorkomen.

INGEZONDEN,

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

Aan de Leden van de Curaçaose Radio Vereniging.

Op Woensdag as. 12 April des avonds om 20 uur vindt in Roxy de jaarvergadering van de C.R.V. plaats. Nog nooit tevoren is er voor een dergelijke vergadering een belangstelling geweest als thans. Dat komt, omdat er vroeger niet zoveel aandacht aan de radio werd besteed, want het grootste deel der bevolking stond onverschillig tegenover het programma. Sedert het begin van dit jaar is er echter zulk een wijziging in dat programma gekomen, dat de Curaçaose bevolking met veel meer aandacht is gaan luisteren. Zijne Excellentie de Gouverneur zei ervan in de Openingsrede van de Staten op 4 April jl.:

„Van de de volksontwikkeling is de radio een onderdeel. De stroom van nieuwe leden ziende, geloof ik, dat onze omroep, ontstaan uit particulier initiatief, nu door de ruime subsidie van het Opperbestuur geholpen en met onloochenbare toewijding geleid, meer en meer gaat wortelen in de gehele gemeenschap, met name ook door het veelvuldiger bezigen der inheemse taal.

De omroep zal volksomroep zijn of zij zal niet nationaal zijn in de gezonde zin van het woord. Tot dusver is zij in onze kleine gemeenschap ongesplitst en ik hoop, dat dit, door onderling begrip voor elkanders meningen, zo blijven kan."

Wij hopen dit ook, want een goede volksomroep, wortelend in het grootst denkbare gedeelte der bevolking, is voor Curaçao een zegen. Wij kunnen niet zeggen, dat dit vroeger het geval is geweest. Terwijl hier de wijziging van politieke structuur mede als gevolg van de oorlog gestadig en in een weldoordacht tempo tot uiting kwam, bleef de radio practisch buiten deze nieuwe verschijnselen staan, terwijl ze juist bij uitstek voorlichtend had kunnen werken in deze materie. Met andere woorden gezegd: de intellectuele en staatkundige bewustwording van het Staatsdeel, vrucht van jarenlang goed onderwijs en van de veranderde inzichten inzake koloniaal beleid in het Moederland, vond niet in voldoende mate weerklank in de radio.

Onze radio was niet nationaal in de werkelijke zin des woords. Want een volksomroep kan eerst dan echt nationaal zijn, als de vele volksgroepen hier op Curaçao, ethnologisch bezien, er deel aan hebben.

Hier op Curaçao kan dus niet nationaal genoemd worden, wat uitsluitend Nederlands is. Een nationaal Curaçaos programma moet uitgaan van Curaçao als integrerend deel van Nederland. Een programma dus, Nederlands van signatuur, dat liefde en eerbied wekt voor heel het Koninkrijk, doch zo samengesteld, dat het landskind er met gretigheid naar luisteren wil. Want wat baat het de verhevenste dingen te uiten, als het geschiedt op een wijze, die niet tot het hart spreekt of niet begrepen kan worden.

Wij mogen achteraf niemand een verwijt er van maken, dat het programma vroeger zo was, als het was. Zij, die het samenstelden, zullen te goeder trouw gedacht hebben, dat dit de goede manier was. Maar de grootste schuld treft de Curaçaoënaars zelf, die jarenlang niet hebben ingezien, wat de radio voor het gehele volk kon zijn en betekenen.

Gelukkig, dat thans dit inzicht tot ontwaken is gekomen. Nu hebben wij maar één wens: nu eendrachtig voorwaarts, tot heil van het Koninkrijk, Nederlanders en Curaçaoënaars aller schakering. Tezamen gaan wij verder bouwen aan dit moderne middel om kennis en beschaving te verbreiden. En in zulk een samenwerking kunnen personen en groepen, die wel eens ver van elkaar leken te staan, elkander vinden en leren waarderen.

Het programma van de radio moet een getrouwe afspiegeling zijn van de sociale, ethnologische en godsdienstige verscheidenheid, die onze bevolking vertoont.

Het voordeel daarvan is, dat Nederlanders kennis kunnen nemen van wat er in het landskind leeft en omgekeerd, dat zelfs de eenvoudigste Curaçaoënaars in de groot Nederlandse denksfeer komen, waardoor een wederzijds begrijpen ontstaat, dat zeer nodig zal zijn voor de loyale naleving voor het toekomstig statuut voor Curaçao binnen het Koninkrijk.

Men mag dus verwachten, dat ieder Nederlander zowel als Curaçaoënaar, deze ontwikkeling van de radio van harte toejuicht, ook al omdat zij geheel gaat in de lijn van de Koninklijke boodschap over de toekomstige staatkundige verhouding der Staatsdelen tegenover het Koninkrijk. Curaçao is nu gaan luisteren naar zijn radio en hoort daardoor tevens de stem van het Koninkrijk zelve. Als dit vroeger niet in die mate het geval was, kunnen wij dit vaststellen, zonder verwijten over en weer. Dit is voorbij, wijl het niet blijven kòn. Zeker niet in oorlogstijd.

De Nederlandse Regering en het Gouvernement van Curaçao hebben tijdig ingezien, welk een belangrijk middel om de saamhorigheidsgedachte te bevorderen en het Koninkrijk in zijn geheel meer bekend te maken ook bij de eenvoudigsten, gelegen is in de radio. Regering en Gouvernement hebben daarom, toen door de C.R.V. om subsidie bij de regering werd aangeklopt, aan die subsidie de voorwaarde verbonden, dat de radio het voertuig zou gaan worden van de saamhorigheidsgedachte en dat over de oorlogsinspanning van het Koninkrijk zeer veel gesproken zou worden.

Waarom? zult gij vragen. Omdat het oorlog is. In oorlogstijd begint de overheid meestal, zich geheel meester te maken van de richting geven. Dit is in deze oorlog niet gebeurd. Hier op Curaçao bleef de radio particulier; de Overheid stond alleen een medewerker af, die een zekere opdracht uit te voeren kreeg. Maar in het geheel niet als een regerings-dictaat, maar een opdracht, die ruimte overliet voor overleg. Hij moest er naar streven, het Regerings-standpunt omtrent de radio uit te voeren in overeenstemming met de particuliere vereniging, waar hij werd te werk gesteld.

Het komt ons voor, dat de Regering hier kies heeft gehandeld. Ze had plompverloren kunnen zeggen: Wij vorderen de radio op in oorlogstijd. Doch zij koos de weg van het overleg, met het oogmerk, dat de radio volksomroep zou worden, om de brede volkslagen te bereiken.

Nu zijn er lieden, die iedere overheidsbemoeiing met de radio afkeuren, zelfs in oorlogstijd en zelfs als het overheidsstandpunt van gezond inzicht getuigt. Er zijn namelijk advertenties in de dagbladen verschenen van een Comité van Actie, waarin o.m. als eis naar voren wordt gebracht: Radio zonder overheidsinmenging. Wat wil dat eigenlijk zeggen? Willen deze lieden, dat de radio volkomen particulier zij? Dat zou tot gevolg kunnen hebben, dat er evenveel radio-omroepen ontstonden als er particuliere groepen met een bepaalde levensrichting bestaan, een luxe, die Curaçao zich niet permitteren kàn en zich in oorlogstijd natuurlijk niet permitteren màg. Hoeveel waardiger is het standpunt der overheid: de radio zij volksomroep ;dat wil dus zeggen: de omroep voor allen.

Als de radio volkomen particulier moet zijn, moet men natuurlijk ook geen bijdragen van de Overheid aanvaarden en ook geen bijdragen uit gemeenschapsfondsen. Dan moeten het zendapparaat en de bedieningstoestellen particulier aangekocht, betaald en onderhouden worden, en dan moeten alle overheidsdiensten, die men daarna nog vragen moet, in verband met wettelijke regelingen, ook betaald worden. Eerst dàn was er sprake van radio zonder overheidsinmenging.

Het spreekt vanzelf, dat dit alleen uitgevoerd zou kunnen worden, als er geen honderden, maar honderdduizenden leden bijdroegen aan de omroep, of misschien ook, als weinige leden hoofdelijk een zeer groot contributiebedrag wilden betalen. Dan echter zou de radio het instituut van rijken worden.

Aan Overheidsinmenging is dus op Curaçao niet te ontkomen en laat ons verheugd zijn, dat de Overheid zulk een grote vrijheid in deze aan het particulier initiatief heeft gelaten. Evenwel in de verwachting, dat het verleende monopolie zodanig wordt gehanteerd, dat de gehele bevolking er baat van kan hebben.

Als er lieden zijn, die menen, dat zij een monopolie voor een zodanig cultuurwerk uit handen van de Overheid kunnen aannemen, met het oogmerk om slechts een gedeelte der bevolking ermede te dienen, dan vergissen zij zich. De Overheid vertrouwt, dat de monopoliehouder van zijn monopolie een zo algemeen mogelijk gebruik zal maken. Dat is toch ook logisch, want doet de monopoliehouder dat niet, dan gaan de gepasseerden zich toch beklagen en komen die toch ook om een stuk van de taart vragen.

En het gevolg is dan, dat de omroep versplintert. Terecht heeft de Gouverneur in zijn openingsrede van de Staten daartegen gewaarschuwd. Want het ware voor Curaçao een blamage, als wij anno 1944, nu het lijdende Nederland ons zulk een heldhaftig voorbeeld geeft van eensgezindheid en samenwerking, dat wij hier op ons klein gebied niet in staat zouden zijn gezamenlijk een goede volksomroep op te bouwen, die bevrediging schenkt aan ieder.

In het programma, zoals het thans aangevangen is, en dat voorzeker voor verbetering vatbaar is, wordt getracht aan alle bevolkingsgroepen bevrediging te schenken en het geschiedt op onpartijdige wijze. Als gevolg daarvan is men op Curaçao meer gaan luisteren naar de Curom. Dat is verblijdend. Laat dit zo verder groeien.

Maar dat kan het beste bereikt worden, als de C.R.V. geleid wordt door een bestuur, dat een weerspiegeling is van de diverse groepen der bevolking, een bestuur bestaande uit mannen, die bezield zijn met het verlangen naar vrede en oprechte samenwerking in de radio, zonder uitsluiting of overheersing van enige groep.

Enkele Katholieke leden van de Curom, stellers van dit stuk, hebben een viertal candidaten voor de bestuursfunctie gesteld, te weten de heren: Mr. L.A.L. Weeber, E. A. Römer, R. van Haaren en A. Smit. Het is hun verlangen, dat het zittend bestuur aanblijft, omdat dit bestuur de erkenning verdient, dat het de nieuwe richting in de radio heeft mogelijk gemaakt.

Allen, Katholieken zowel als niet-Katholieken, die prijs stellen op het voortzetten van de uitzendingen in de tegenwoordige trant, behoren dus naar de vergadering te komen. Want slechts als er een bestuur komt, dat een radio-programma waarborgt, waarbij men voluit kan spreken van een algemene volks-omroep, blijft de radio onverdeeld. En dit moet de wens van ieder zijn, die het goed meent met ons Staatsdeel. Komt dus allen op. Woensdagavond 12 April 20 uur in Roxy.

Enige Leden-Luisteraars van de Curom.

Staten van Curaçao.

Vergadering op VRIJDAG, den 14den APRIL 1944, des namiddags te 8 uur.

Te Behandelen Onderwerpen:

1. Ingekomen stukken.

2. Ontwerp-landsverordening tot wijziging van de „Landsverordening op de Inkomstenbelasting 1943" (P.B. 1942 No. 247) (1943—1944—65).

3. Ontwerp-landsverordening tot het heffen van 150 opcenten op de aanslagen in de winstbelasting, betreffende tijdvakken, eindigende tusschen 30 Juni 1943 en 1 Juli 1944 om de vermeerdering van uitgaven tengevolge van den oorlogstoestand op te vangen (1943—1944—69).

4. Ontwerp-landsverordening tot heffing van een oorlogsbelasting op het inkomen (1943—1944—75).

5. Ontwerp-landsverordening tot tijdelijke verhooging van de ten laste van het Algemeen Curaçaosch Pensioenfonds komende pensioenen en tot invoering van een bijzonderen toeslag op deze pensioenen (1943—1944—82).

6. Benoeming van twee leden voor de Commissie voor Huishoudelijke aangelegenheden.

7. Verkiezing van vier leden voor de Commissie voor de Curaçaosche uitgaven.

8. Benoeming van een plaatsvervangenden Griffier.

De Griffier,
G. J. FERGUSON

WERELDNIEUWS.

MEDEDELINGEN VAN GENERAAL EAKER.

Luitenant Generaal Ira C. Eaker, Bevelhebber der Geallieerde luchtstrijdkrachten in het Middellandse Zeegebied, maakte officieel bekend, dat enkele bommen per ongeluk op Geallieerd gebied geworpen werden bij de grote Geallieerde luchtaanval van 15 Maart op Cassino. Hij zeide, dat een onderzoek naar dat incident reeds in vergevorderd stadium verkeert en dat het ongeluk te wijten is aan een hapering in de bomrekken zodat — toen de bommenwerpers opengingen — de bommen naar buiten vielen.

Sommige bommen vielen ook op Venafro, op enige afstand achter het front, als gevolg van een fout bij de waarneming van het doel— aldus zeide Generaal Eaker — zodat een aantal Geallieerde soldaten gedood werd. Eaker besprak met de correspondenten nog andere aspecten van het bombardement op Cassino, dat er niet in slaagde de Duitsers uit hun stellingen te verdrijven om den Geallieerden troepen de gelegenheid te geven door dit sleutelpunt op de weg naar Rome heen te breken. Hij legde er de nadruk op, dat zijn bemerkingen niet moeten worden beschouwd als critiek op de grondstrijdkrachten of haar commandanten.

„De luchtaanval op Cassino werd door de luchtmacht ondernomen op verzoek van het leger teneinde deze wegversperring op te ruimen, welke de grondstrijdkrachten belette om door te breken. De commandanten van de luchtmacht adviseerden den commandanten der grondstrijdkrachten omtrent de vernieling, welke redelijkerwijze verwacht kon worden van zulk een bombardement en deelden hun mede, dat de hindernis niet volkom uit de weg zou kunnen worden geruimd en evenmin dat kon worden verwacht, dat de luchtaanval alle vijandelijke verzet zou breken. Het bombardement op Cassino heeft alles bereikt wat ervan verwacht werd door de commandanten van de luchtstrijdkrachten, met het oog op de strijdkrachten welke gebruikt werden, de staat van haar opleiding en de tijd waarin zij opereerden. Hieraan voegde Eaker toe, dat de accuraatheid van het bombardement op Cassino ongeveer gelijk was als op Duitse industriële doelen.

90.0000 MAN NAAR HUIS.

Francis E. Forde, de Australische Minister van Oorlog, maakte bekend, dat het Australische leger binnen de volgende twaalf maanden met 90.000 man zal worden verminderd. Hiervan zullen 20.000 man voor de industrie bestemd worden. (Canberra, Australië, (AP) 10.4).

PROPAGANDA.

Vliegende Forten, die als „krantenjongens" gebruikt worden op de luchtroutes, distribueren de grootste gemiddelde dagelijkse oplage van enig nieuwsblad ter wereld — 2.500.000 propaganda-blaadjes en pamfletten — voor de „abonnees" in bezet-Europa en Duitsland. (Een basis voor Noordamerikaanse bommenwerpers in Engeland, (AP) 6.4).

Wie d'Amigoe leest Verkwikt hart en geest.

Journalistiek Leven in Curaçao.

32.

Buitengewoon hartelijk was de ontvangst van dit eerste katholieke blad op Curaçao dus zeker niet. De persoon van den eersten redacteur, Pater Onderwater O.P. was die van een strijder. De eerste drie jaargangen van de Amigoe di Curaçao werden door hem geredigeerd, hoewel Mgr. van Ewijk zelf ook veel stukken voor de krant schreef. Pater Onderwater werd in 1887 ontheven van zijn redacteurschap en overgeplaatst naar St. Maarten waar hij in 1891 overleed. Alle Curaçaose bladen schreven toen een woord van nagedachtenis aan hem gewijd.

Ook van buiten het Eiland Curaçao kwam reactie.

Aruba sluit terstond vriendschap met de Amigoe di Curaçao.

Aruba reageerde al spoedig, hoewel in de kop naar de trant des tijds Bonaire vóór het toen nog zo weinig ontdekte Aruba werd genoemd. In het 4e nummer vinden wij een ongeteekende brief van Aruba, de dato 12 Januari 1884, waarin „met ingenomenheid" kennis wordt genomen van de titel van het blad als bedoeld voor de Curaçaose eilanden, omdat een voorliefde voor het eiland Curaçao alleen „zo nadelig placht te wezen voor de eilanden Bonaire en Aruba. De Arubanen mogen dus hopen dat, gelijk de Vriend van Curaçao betuigt, het waarachtig welzijn van Curaçao te willen bevorderen, hij ook dat van de andere Curaçaose eilanden, van Bonaire en Aruba, zal voorstaan."

De ontwikkeling van de subsidiestrijd en de Pers

Ook voor de katholieken was een eigen krant nodig. In twee voorgaande gevallen was de krant een probaat strijdmiddel gebleken, ook op Curaçao. De aanvallen tegen de katholieken, met name wat betreft hun onderwijspolitiek, waren vele. Enkele woorden ter oriëntatie kunnen hierbij niet gemist worden.

In 1842 is de R.K. Missie op Curaçao met haar onderwijs begonnen. Er was toen geen wet op het onderwijs, doch slechts een Provisioneel reglement, waaraan hetzelfde beginsel ten grondslag lag als aan het Nederlandse reglement van het Lager Schoolwezen en Onderwijs van 1806, hetwelk de staat beschouwt als opvoeder der jeugd en welks doel dus is het openbaar onderwijs algemeen te maken. In de practijk van Curaçao kwam dat hier op neer, dat het Bestuur zich alleen het onderwijs der meer gegoeden aantrok. In de Curaçaose buitendistricten, alsook op Aruba en Bonaire, bleef men ervan verstoken. De R.K. Missie richtte toen volksscholen op, waarvoor een toestemming van de overheid nodig was, die naar het recept der Nederlandse onderwijswet, slechts aan bizondere particuliere scholen werd gegeven. Later, in 1865, na het nieuwe regeringsreglement, werd vrijheid van onderwijs verleend mits voldoende bewijzen van bekwaamheid en zedelijkheid aanwezig waren.

Artikel 180 bepaalde: „Zoveel de middelen gedogen zorgt de overheid dat het lager onderwijs de verkrijging der allereerste kundigheden onder het bereik brenge ook der onvermogenden. Zij doet dit door ondersteuning van bizondere of oprichting van openbare scholen."

De missie-scholen kregen hierdoor dus een rechtspositie, doch voorwaarde voor het ontvangen van subsidie bleef de eis der neutraliteit, nl. dat niets geleerd mocht worden wat in strijd was met de godsdienstige begrippen der andersdenkenden. In de practijk was dit niet erg, daar immers de schoolgaande jeugd van de missiescholen geheel katholiek was; wat erger was dat de ondersteuning van Bestuurszijde uitbleef.

Hieruit ontstond de Curaçaose schoolstrijd: de strijd om subsidie. In de bestaande weekbladen liet Jan en alleman zijn licht schijnen over het onderwijs. Ondeskundige lieden, die door drukkerijbezitters gelijk wij zagen, gehuurd werden om een weekblad te redigeren, schreven over ontwikkeling, opvoeding e.d. Vaak stond de ambtenarij hier achter. Dit duurde tot acht jaar na het nieuwe regeringsreglement, tot in 1873, toen een nieuw reglement werd uitgegeven, waarbij ook de eis der neutraliteit gehandhaafd bleef.

Daar het missie-onderwijs in dienst der kolonie werd opgenomen, kwam het bizondere neutrale missie-onderwijs niet zoals in Europees Nederland naast de openbare school te staan, maar in plaats van het openbare. Hieruit vloeide recht op financiële hulp van het gouvernement voort.

Inmiddels bleef een kleine minderheid in bladen als Civilisadó (het eerste Papiamentse blad), maar vooral in De Vrijmoedige en De Wekker onder leiding van den afvallige Casten David Meyer stoken tegen het katholieke onderwijs Civilisadó hield spoedig — eind 1875 — op te bestaan en in De Vrijmoedige schreef Meyer zijn meer parlementaire stukken, terwijl De Wekker meer triviale uitlatingen en scheldtiraden bevatte.

De Amigoe krijgt een vijand.

De Vrijmoedige is in deze schoolstrijd de grote tegenstander van de Amigoe di Curaçao geworden. Er waren er velen, maar die kenmerkten zich door hun toon en taal zodanig, dat debat met hen niet aanlokkelijk was.

De Vrijmoedige was al in 1875 ontstaan, midden in de disputen over de onderwijsverordening van 12 Maart 1873, die op 11 Juli 1873 werd uitgegeven, en waarbij gelijk gezegd de verouderde toestand, geschapen door het nieuwe regeringsreglement van 1865, tenslotte enigermate geregeld werd. De scholen werden volgens artikel 3 dier nieuwe verordening onderscheiden in openbare en bizondere scholen, waarbij valt op te merken, dat de bizondere scholen in casu de katholieke missie-scholen waren, want andere bizondere scholen waren er hier toentertijd nog niet.

Casten D. Meyer gaf nu een blad uit, waarin hij ging betogen, dat het katholieke onderwijs achterlijk was.

Op zichzelf was dit een afwijking van zijn programma, want in het eerste nummer van De Vrijmoedige, de dato 6 April 1875, leest men een programma, waarin o.a. het volgende staat:

Het blad is bedoeld om op goedkope wijze het lezend publiek der kolonie op de hoogte te houden van de voornaamste gebeurtenissen, die hetzij in ons midden, hetzij daar buiten, op staatkundig of ander gebied plaats grijpen. Het zal daarom wars zijn van alle eenzijdigheid, partijdigheid en het hekelen quand-même. De redactie zal het goede beamen en prijzen en steeds rekenen met de dwalingen ter goeder trouw. Zij zal daarom slechts die maatregelen of handelingen welke tot benadeling der algemene belangen zouden kunnen leiden, bestrijden en wel met alle vrijmoedigheid (waaruit de naam van het blad volgde) en onverbiddelijkheid.

De redactie verklaart tenslotte uitdrukkelijk niet voornemens te zijn personen aan te hangen noch enige politieke of godsdienstige partij te dienen.

Een katholiek blad werd nodig om het andere standpunt uiteen te zetten en zo trad een nieuwe strijder in het worstelperk.

De oprichting van de Amigoe.

In het heetst van deze strijd richtte Mgr. van Ewijk zijn Amigoe di Curaçao op, gelijk gezegd in twee talen, zodat het alle lagen van het volk tegelijk zou kunnen bestrijken, iets wat later onjuist bleek te zijn om de grote verscheidenheid van geestelijke ligging der lezersgroepen. In Maart 1884 kwam het tot een ontwerp-verordening „regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao". Wéér een heviger strijd in de Pers.

Het valt uiteraard buiten het kader van deze reeks dieper te treden in de zo interessante en boeiende onderwijsstrijd van Curaçao, die de lezer beschreven vindt in het voortreffelijke opstel van B. A. J. Gijlswijk O.P. in Gouden Jubileum der Dominicaner Missie op Curaçao (Nijmegen 1920), blz. 70 e.v. Slechts zij vermeld, dat na vele requesten de subsidie in 1885 verhoogd werd. De strijd bleef voortduren, de personen van de gouverneurs Barge en De Jong van Beek en Donk werden erin betrokken en het duurde tot 1907 toen door verwerping van het neutraliteitsbeginsel het missie-onderwijs zijn karakter wettelijk zal erkend.

(Wordt vervolgd.)